

باد و آسایش انسان

فائزه مناقبی پور^{۱*}، مسعود طاهری شهر آئینی^۲

۱- دانشجوی کارشناسی ارشد معماری دانشگاه شاهرود (f.managhebi@yahoo.com)

۲- استادیار دانشکده معماری دانشگاه شاهرود (mtaheri87@yahoo.com)

چکیده

معماری به عنوان مقوله‌ای انسان‌ساخت، ارتباط تنگاتنگی با طبیعت دارد. توجه به طبیعت - که معماری، خود زاده‌ی آن است - و طراحی بر مبنای عوامل اقلیمی، با تقویت رویکرد طبیعت‌گرا و انسان‌گرایانه معماری راه را برای دستیابی به شرایط مطلوب زندگی هموار می‌سازد. باد از جمله عوامل اقلیمی است که تأثیر به‌سزایی بر آسایش انسان در فضاهای باز شهری و همچنین فضای زندگی می‌گذارد. وزش باد با توجه به اقلیم هر مکان جغرافیایی قادر است شرایط مناسب محیطی را فراهم آورد که در عین حال محدودیت‌هایی را نیز در زمینه طراحی ایجاد می‌کند. از این رو در طراحی فضاهای مختلف شهری علاوه بر توجه به کیفیت‌های عملکردی، بصری و زیبایی‌شناختی، توجه به نوع اقلیم شهر و چگونگی تأثیر باد بر مجموعه‌های شهری و ساختمان ضروری است. پتانسیل‌سنجی انرژی باد، استفاده بهینه از آن و کنترل شرایط نامطلوب موجب می‌گردد تا علاوه بر کاهش آلودگی‌های زیست‌محیطی و استفاده حداقلی از سوخت‌های فسیلی، هزینه‌های ناشی از زندگی ماشینی کاهش یابد. این مقاله با نگاهی به تأثیر باد بر مجموعه‌های شهری، فضاهای باز و فضای زندگی، نحوه برخورد مناسب با این انرژی را در شرایط مختلف و عناصر گوناگون طراحی بررسی می‌کند تا بتواند با ارائه راهکارهایی برای افزایش بهره‌وری از انرژی باد در تهویه طبیعی ساختمان و کاهش آثار نامطلوب آن در فضاهای شهری، تطبیق عوامل محیطی با شیوه‌های طراحی را برای معمار و شهرساز میسر گرداند و با هماهنگی حداکثری طبیعت و معماری گامی در جهت بهبود کیفیت زندگی انسان بردارد.

واژه‌های کلیدی: آسایش حرارتی، باد، مجموعه‌های شهری، تهویه مطبوع، بادشکن